

“Senki sem é

rt meg , csak az erdő és a folyó “

Bronisława Wajs, cigány nevén Papusza az első ismert cigány költőnő 1910-ben született a lengyelországi Lublinban és 1987-ben halt meg Wrocław-ban. Papusza még vándorló életet folytató nomád cigány családból származott. Családjában többen zenéltek, bejárták az egész országot, északra a litvániai területekre is eljutottak.

Abban a korban szokatlan módon Papusza már gyermekkorban megtanult írni és olvasni, s később gyönyörű versekben örökölte meg vándorló népe nehéz életét. (Egyik legszebb ciklusa a két éven át tartó erdei bujdosásról írott „Véres könnyek: szenvedésünk a német megszállás alatt Volhíniában 1943-44-ben”.)

15 éves volt amikor férjhez adták egy nála sokkal idősebb ismert zenészhez, Dionizy Wajshoz, aki mellett énekesnőként is híressé lett.

Dalszövegeit maga írta, s tehetsége egyre jobban kiteljesedett a költészetben is. A kor és a közösség, amelyből származott nem értette ezt a cigány nő számára rendhagyó életutat. Írásaiban jól nyomon követhető a közösségi hagyományhoz való hűség és a büntudattól kísért egyéni törekvés közötti feldolgozhatatlan feszültség.

Ez az út Papuszanak a kiközösítést hozta el. A lengyel romák „árulónak” és maherdónak – tisztátalannak – bélyegezték, és kitzsították a közösségből. Élete kettétört. Először egy pszichiátriai intézetben, majd magányosan és elszigetelve élte le hátralévő éveit.

Kivételes tehetségű asszony volt, aki megelőzte korát, költészetével a cigány nők egyenjogúságának előfutárává vált. Az utókor mindmáig adós művészetének elismerésével, ismertetésével.

Papusza a cigány költő

Írta: Administrator

2010. július 08. csütörtök, 12:21 - Módosítás: 2010. augusztus 20. péntek, 11:45

(*Forrás: baxtalo.wordpress.com, további hivatkozások: http://www.facebook.com/posted.php?id=111341332222056&share_id=126728747364952&comments=1*
)